

"Latvijas Vēstnesis"

Ieteikumi

**turku personvārdu atveidei
latviešu valodā**

Projekts

Sastādījusi: bac. philol. (latv.val.) *Liena Rašmeiere*

Konsultants: dipl. philol. (turku val.) *Uldis Bērziņš*

Riga, 1997. gads

"Latvijas Vēstnesis"

Ieteikumi

**turku personvārdu atveidei
latviešu valodā**

Projekts

Sastādījusi: bac. philol. (latv.val.) *Liena Rašmeiere*
Konsultants: dipl. philol. (turku val.) *Uldis Bērziņš*

Rīga, 1997. gads

Saturā

Par mūsdienu	
literāro turku valodu	3
Turku personvārdu	
gramatizācija	3
Turku alfabēta burtu atveide	
latviešu valodā	4
Turcijas Republikas	
valstsvīri	6
Turcijas vēstniecības	
diplomāti Baltijas valstīs	8

Par mūsdienu literāro turku valodu

Mūsdienu literārā turku valoda sākusi veidoties 19. gs. vidū. Tajā sastopami daudzi no arābiem aizgūti īpašvārdi un sugarsvārdi. Ir aizguvumi arī no persiešu valodas.

Sākotnēji Turcijā lietots arābu raksts. Kopš 1928. gada ar Kemala Ataturka dekrētu pieņemts latīniskais raksts. Tas ir papildināts ar diakritiskām zīmēm, starp kurām zīme Λ norāda uz patskaņu garumu aizgūtos vārdos. Pašos turku vārdos garu patskaņu nav.

Turku personvārdu gramatizācija

Turku valodā lietotais latīniskais raksts atvieglo personvārdu atveidi latviešu valodā.

Viriešu dzimtes personvārdiem, kas turku valodā beidzas ar līdzskani, atveidojumā pievieno līdzskani *s* un iekļauj 1. deklinācijas sistēmā.

Viriešu dzimtes personvārdus, kas beidzas ar patskani *a* vai *e*, attiecigi iekļauj 4. vai 5. deklinācijas sistēmā.

Sieviešu dzimtes personvārdiem, kas turku valodā beidzas ar līdzskani, atveidojumā pievieno patskani *a* un iekļauj 4. deklinācijas sistēmā.

Sieviešu dzimtes personvārdus, kas beidzas ar patskani *i* vai *o*, attiecigi iekļauj 4. vai 5. deklinācijas sistēmā.

Abu dzimšu personvārdi, kas turku valodā beidzas ar patskani *i*, *o*, *u*, *ü*, latviskajā atveidē ir **nelokāmi**. Tie attiecigi beidzas ar patskani *i*, *o* vai *u*. Šie patskaņi pagarināti netiek.

Ja personvārds turku valodā beidzas ar patskani *ö*, latviskajā atveidē tas beidzas ar *e* un tiek iekļauts 5. deklinācijas sistēmā.

Turku alfabēta burtu atveide latviešu valodā

Turku val. burts	Atribošais burts latviešu val.	Piezīmes
a	a	
b	b	
c	dž	
č	č	
d	d	
e	e	
f	f	
g	g	
ğ	g — pēc un pirms patskaņiem a, i, o, u; i — pēc un pirms patskaņiem e, i, ö, ü	izrunā šie patskaņi tieki pagarināti
h	h	
i	i	
j	i	izrunā tuva skaņa krievu ы
ķ	ž	
l	k	
m	l	
n	m	
o	n	
ö	o	
p	o	populāros aizguvumos, piem., Ōmer — Omers
r	p	
s	r	
ş	s	
t	š	
u	t	

Turku val. burts	Atbilstošais burts latviešu val.	Piezīmes
ü	i	
	u	
v	v	
y		i — aiz patskaņiem a, e, o, u vārda sākumā un vidū, zilbes beigās
z	z	ar tradīciju nostiprinātos vārdos, piem., <i>Atatürk</i> — Ataturks
		turku valodā šī pārmaiņa ir pozicionāla ay > [ai], ey > [ei], oy>[oi], uy>[ui]

Turcijas Republikas valstsvīri

President

Süleyman Demirel

**Speaker of the Turkish
Grand National Assambly**
Mustafa Kalemli

Cabinet of Ministers
Ministru kabinets

Prime Minister
Mesut Yılmaz

Deputy Prime Minister
Bülent Ecevit

**Deputy Prime Minister and
Minister of National Defence**
İsmet Sezgin

State Ministers
Valsts ministri

Güneş Taner

Hüsamettin Özkan

Yücel Seçkiner

İşilay Saygın

Hikmet Sami Türk

Mehmet Salih Yıldırım

Rifat Serdaroglu

Metin Gurdere

Şükü Sina Gürel

Ahad Andican

İşin Çelebi

Mustafa Yılmaz

Prezidents

Suleimans Demirels

**Turcijas Lielās
nacionālās sapulces vadītājs**
Mustafa Kalemli

Premjerministrs
Mesuts Jilmazs

Premjerministra vietnieks
Bilents Edževits

**Premjerministra vietnieks un
nacionālās aizsardzības ministrs**
Ismets Sezgins

Gineš Taners

Hisametins Ezkans

Jidžels Sečkiners

Īšlaja Saigina

Hikmets Sami Turks

Mehmets Salih Jildirims

Rifats Serdaroglu

Metins Girdere

Šikri Sina Girels

Ahads Andidžans

Īsins Čelebi

Mustafa Jilmazs

<i>Refaiddin Sahin</i>	Refaidins Šahins
<i>Burhan Kara</i>	Burhans Kara
<i>Cavit Kavak</i>	Džavits Kavaks
<i>Eyüp Aşık</i>	Ejips Ašiks
<i>Rüşü Kazım Yücelen</i>	Rišti Kazims Jidželens
<i>Hasan Gemici</i>	Hasans Gemidži
<i>Mehmet Batalli</i>	Mehmets Batalli
<i>Minister of Justice Oltan Sungurlu</i>	Tieslietu ministrs Oltans Sungurlu
<i>Minister of Interior Murat Başesgioğlu</i>	Iekšlietu ministrs Murats Bašesgioglu
<i>Minister of Foreign Affairs İsmail Cem</i>	Ārlietu ministrs Ismails Džems
<i>Minister of Finance Zekeriya Temizel</i>	Finansu ministrs Zekerija Temizels
<i>Minister of Education Hikmet Uluğbay</i>	Izglītības ministrs Hīkmets Ulugbajs
<i>Minister of Public Works Yaşar Topçu</i>	Sabiedrisko darbu ministrs Jašars Topču
<i>Minister of Health Halil İbrahim Özsoy</i>	Veselības ministrs Halils Ibrahims Ezsojs
<i>Minister of Communications Necdet Menzir</i>	Sakaru ministrs Nedždets Menzirs
<i>Minister of Agriculture and Rural Affairs Mustafa Taşar</i>	Lauksaimniecības ministrs Mustafa Tašars
<i>Minister of Labor Nami Cağan</i>	Darba ministrs Nami Džagans
<i>Minister of Trade and Industry Yalim Erez</i>	Tirdzniecības un rūpniecības ministrs Jalims Erezs
<i>Minister of Energy Cumhur Ersümer</i>	Enerģētikas ministrs Džumhurs Ersimers

Minister of Tourism
İbrahim Gündal

Tūrisma ministrs
Ibrahims Girdals

Minister of Forestry
Ersin Taranoğlu

Mežkopības ministrs
Ersins Taranoglu

Minister of Environment
İmren Aykut

Vides ministrs
Imrens Aikuts

Turcijas vēstniecības diplomāti Baltijas valstīs*

Ambassador
H.E. Erkan Gezer

Vēstnieks
Viņa ekselēnce Erkans Gezers

First Counsellor
Mr. Yaşar Pınar

Pirmais padomnieks
Jašars Pinars

First Secretary
Ms. Nursel Berberoğlu

Pirmā sekretāre
Nursela Berberoglu

---

* Ar rezidenci Vilnā
Dati — no Turcijas vēstniecības 1997. gada septembrī.